

**MINISTARSTVO MORA, TURIZMA,
PROMETA I RAZVITKA**

Klasa: 403-02/06-01/15

Urboj: 530-14-06-1

Zagreb, 8. veljače 2006.

**PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA, POTICANJA RAZVOJA MALOG I
SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I SPRJEČAVANJA SIVE
EKONOMIJE U TURIZMU «POTICAJ ZA USPJEH»**

- Izvješće o provedbi Programa

Vlada Republike Hrvatske Zaključkom od 14. ožujka 2002. godine (klase 334-01/02-01/02, urbroja 50301220-02-2) prihvatila je «Program zapošljavanja, poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva i sprječavanja sive ekonomije u turizmu - «Poticaj za uspjeh».

Program sadrži niz mjera za poticanje poduzetnika za samozapošljavanje i razvoj malog obiteljskog poduzetništva u turizmu.

Programima državnih poticajnih mjera nastojali su se ublažiti postojeći problemi u turističkom sektoru. Trebalo je stimulirati građane iznajmljivače soba i apartmana na poduzetništvo u turizmu na način:

- da otvore vlastiti obrt ili osnuju trgovačko društvo, odnosno da registriraju svoje djelatnosti i otvore nova radna mjesta u turizmu
- da svoje postojeće objekte uz dodatna poticana ulaganja pretvore u male hotele sa kvalitetnim novim sadržajima i raznovrsnom ponudom

U prvoj fazi realizacije Programa bile su predviđene 4 mjere:

1. Program kreditiranja smještaja u turizmu, kao glavne poticajne mjere sa povoljnim kamatama i duljim rokovima otplate
2. Jednokratna potpora u visini troška otvaranja obrta za pružanje usluga smještaja u turizmu – (Narodne novine broj 140/02 od 28.11.2002. godine)
3. Potpora poduzetnicima početnicima u povratu iznosa koji su uplatili za obavezno zdravstveno i mirovinsko osiguranje za samog vlasnika obrta kao i za sve zaposlene u obrtu i to u 100% iznosu u prvoj godini poslovanja i 50 % iznosu u drugoj godini
4. Potpora 5000 EUR-a bila je predviđena kao dodatni poticaj za sve osobe starije od 50 godina zaposlene u hotelskim tvrtkama, a koje registriraju obrt za pružanje smještaja u svom objektu, potpišu Ugovor s Ministarstvom o uvjetima korištenja mjere, te potom sporazumno napuste postojeći posao u hotelu, dobivaju jednokratnu novčanu pomoć od 5000,00 EUR-a. Mjera je postala operativna objavom naputka u Narodnim novinama (203/03), kada su utvrđeni uvjeti, korištenje, način, postupak i nadzor provedbe mjere.

Vlada Republike Hrvatske je Zaključkom od 3. lipnja 2004. godine (klase 334-01/02-02/02 urbroja 5030116-04-1) određene izmjene i dopune u Programu kreditiranja. U bitnome promjene su se odnosile na izbacivanje kredita za ulaganje u apartmane i sobe, a poticanje ulaganja u male obiteljske hotele i pansione. Istovremeno Vlada je ukinula mjeru pod red. br. 3.

Poticajna mjera:	KREDITIRANJE MALOG OBITELJSKOG PODUZETNIŠTVA
------------------	---

Namjene kredita

1. Ulaganja u manje objekte vrste: **hotel, pansion, aparthotel** sa restoranom i **kamp** propisanog kapaciteta:
najmanji od 10 soba, 7 apartmana ili 20 kamp jedinica
najveći do 40 soba, 20 apartmana ili 100 kamp jedinica.

2. Ulaganja u obnovu starih kuća u skladu sa izvornom, tradicijskom i ambijentalnom arhitekturom – «**Pod stoljetnim krovovima**» (pod nadzorom konzervatora)
3. Refinanciranje postojećih kredita korištenih za ulaganja u manje objekte vrste: hotel i pansion

Uvjeti – kamatna stopa od 1-4% zavisno od namjene i vrste objekta, rokovi otplate do 20 godina s uključenim počekom

Provedba kreditiranja

Ova poticajna mjera se temelji na kreditnim sredstvima banaka i sredstvima Ministarstva mora, turizma prometa i razvitka za subvencioniranje kamata u poduzetničkim kreditima.

Provedbom kreditiranja koordinira Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka u suradnji s poslovnim bankama s kojima ima zaključene ugovore o realizaciji Programa.

Banke koje sudjeluju u Programu mogu ući i u poslovnu suradnju s HBOR-om u provedbi programa, na način da sklope ugovor po kome HBOR direktno plasira Banci kreditna sredstva za korisnike Programa, neovisno o subvenciji kamate koju snosi Ministarstvo.

Nadalje, u postupku konačnog odobrenja kreditnih zahtjeva sudjeluje predstavnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

U Programu je predviđena i suradnja s HAMAG-om kao pružateljem garancija za poduzetnike koji nemaju dostatna osiguranja vraćanja kredita. Ova suradnja do sada nije realizirana

PODACI O ODOBRENIM KREDITIMA

Do dana 1. listopada 2005. g. putem 16 banaka odobreno je **255 kredita u iznosu od 919.436.124,50 kn.**

Odobreni krediti po namjenama ulaganja

Refinanciranje – **90** (prosječan iznos 5.193.039,01 kn)

Izgradnja, adaptacija smještajnih objekata – **122** (prosječan iznos 2.839.127,27 kn)

- hotel / pansion / aparthotel - 72

- apartman - 46

- kamp - 4

Pod stoljetnim krovovima - **43** (prosječan iznos 2.938.688,62 kn)

Odobreni krediti po bankama

Red. Br.	Banka	Uključena od	Broj
1	Erste &Steiermarkische bank	18.11.02.	65
2	Hypo-Alpe Adria bank	18.11.02.	52
3	Hrvatska poštanska banka	30.9.02.	34
4	Zagrebačka banka	18.06.04.	31
5	Raiffeisen bank	18.11.02.	21
6	Privredna banka	18.06.04.	14
7	Credo banka	18.06.04..	10

8	Croatia banka	18.06.04.	8
9	Nova banka	18.06.04.	5
10	Karalovačka banka	11.10.02.	4
11	Imex banka	05.02.03.	3
12	Gospodarsko kreditna banka	18.06.04.	3
13	Slatinska banka	18.06.04.	2
14	Istarska kreditna banka	03.08.04.	1
15	Samoborska banka	18.06.04.	1
16	Slavonska banka	09.02.05.	1
17	Nava banka	13.05.05.	0
18	HVB Splitska banka	12.10.04.	0

Dobiveni smještajni kapaciteti u kreditiranim objektima	
Sobe	2.663
Apartmani	574
Kamp jedinice	150
kreveti, ukupno	7.294

Predviđeni broj novozaposlenih osoba	2.061
---	-------

Kontinent/unutrašnjost	74	29%
more	130	51%
otoci	51	20%
U k u p n o	255	100%

Trgovačka društva – d.o.o.	127	49,8%
Obrti	128	50,2%
U k u p n o	255	100,0%

Odobreni krediti po županijama				
Red. br.	Županija	Broj odobrenih kredita	Iznos u kn	%
1	Splitsko dalmatinska	58	216.086.725,21	24%
2	Primorsko goranska	37	149.380.922,36	16%
3	Istarska	35	148.496.292,39	16%
4	Dubrovačko neretvanska	28	95.681.218,82	10%
5	Zadarska	29	69.790.440,80	8%
6	Šibensko kninska	17	41.644.708,51	5%
7	Osječko baranjska	9	33.858.846,78	4%
8	Ličko senjska	7	32.318.677,20	3%
9	Karlovačka	9	41.785.132,95	4,5%

10	Zagrebačka	6	34.921.078,62	4%
11	Brodsko posavska	4	12.383.500,00	1%
12	Vukovarsko srijemska	3	2.470.330,80	0,3%
13	Virovitičko podravska	3	9.827.240,00	1%
14	Bjelovarsko bilogorska	1	2.403.602,50	0,3%
15	Grad Zagreb	2	5.009.985,80	0,5%
16	Krapinsko zagorska	3	8.032.635,34	0,9%
17	Međimurska	2	4.705.345,00	0,5%
18	Varaždinska	1	6.918.400,00	0,8%
19	Požeško slavonska	1	1.929.230,00	0,2%
20	Koprivničko križevačka	0	0	0

kreditni odobreni u suradnji POSLOVNA BANKA - HBOR

Do 1. studenoga 2005. godine posredovanjem HBOR-a sa poslovnim bankama u Programu je odobreno 91 kredit u ukupnom iznosu 350.928.226,00 kn.

Predstavljanje Programa

-izlaganja , seminari , stručni skupovi, okrugli stolovi
 -tiskane brošure o osnovnim uvjetima dobivanja kredita
 -telefonske informacije na direktne upite poduzetnika, potencijalnih investitora
 -elektronički oblik, tekst Programa, obrasci potrebni za predaju zahtjeva banci, kao i popis aktualnih banaka u Programu, te općeniti savjeti poduzetnicima stalno su na Internet-stranicama ministarstva www.mmtpr.hr -turizam-programi kreditiranja, te se redovno ažuriraju.

Nacionalna Udruga obiteljskih i malih hotela (Udruga OMH)

Poticajna kreditna linija omogućila je kvalitetno financiranje i refinanciranje većem broju malih hotelijera. Njima su ovi programi bili presudni za opstanak na tržištu i daljnji razvoj jer su refinanciranjem oslobođeni ranijih nepovoljnih turističkih kredita s kamatom i do 16% i rokom otplate od samo 5-7 godina.

Osnaženi i poticani vlasnici malih i obiteljskih hotela strukovno su se udružili u Nacionalnu udruhu malih i obiteljskih hotela. Udruga kao neprofitna organizacija aktivno djeluje od 24. travnja 2004. godine i okuplja 83 vlasnika kategoriziranih hotela i pansiona te 38 pridruženih članova koji su u postupku kategorizacije ili su druga vrsta smještajnog objekta. Udruga posebno radi na kvaliteti hotela, pa član može biti samo hotel kategorije 3 i više zvjezdica, kapaciteta do 50 soba.

Sredstva - Državni proračun

Sredstva su predviđena u Državnom proračunu (NN 171/04) stavke:

- A587008 (subvencije bankama i ostalim financijskim institucijama za program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva)
- A 587018 Program poticanja u turizmu - Poticaj za uspjeh

Iznosi isplaćeni za subvencije kamata u kreditima iz programa „poticaj za uspjeh“	
2003.	1.660.288,23 kn
2004.	4.911.019,50 kn
Do 15.11. 2005.	15.171.778,61 kn

Za isplatu subvencija iz Programa u Državnom proračunu je na poziciji A 587018 – Program poticanja u turizmu za 2006. godinu predviđen je iznos od 27.000.000,00 kn.

Nastavak kreditiranja - predviđene izmjene u Programu

Za nastavak kreditiranja Program nije promijenjen u pogledu namjene ulaganja tj. vrste ugostiteljskih objekata (hotel, pansion, aparthotel i kamp) kao niti broja smještajnih jedinica 10-40 soba za hotel, 7-20 apartmana za aparthotel te 20-100 kamp jedinica. Isto tako, zadržana su tri potprograma: obično ulaganje u kupnju, izgradnju, uređenje i opremanje smještajnih kapaciteta; „Pod stoljetnim krovovima“ i refinanciranje postojećih kredita.

Promjene u potprogramu „Pod stoljetnim krovovima“ odnose se na potrebu da se subvencionira kamata kod ulaganja u obnovu starih kuća tradicijske izvorne arhitekture, ali koji nisu zaštićeni kao kulturno dobro. Takvi objekti su sada uključeni u Program, na način da investitori trebaju pribaviti samo Upute o obnovi od nadležnih konzervatora, a ne trebaju prethodno odobrenje za radove, kao u slučaju kada se radi o zaštićenom objektu.

Banka i Ministarstvo za kredite iz ovog Programa utvrđuju tržišnu (promjenjivu) kamatnu stopu na temelju tromjesečnog EURIBOR-a + 3,70 %.

Subvencija kamatne stope koju dodjeljuje Ministarstvo postala je fiksna u obje polovine otplate roka (umjesto samo u drugom dijelu kao što je do sada bio slučaj).

Zadržana je dodatna subvencija kamatne stope od 1% ako se objekt nalazi na području od posebne državne skrbi ili na otoku prve skupine ili na kontinentu u mjestu manjem od 20.000 stanovnika.

Za izgradnju posebnih sadržaja dodatna subvencija iznosi 0,5%, s time da je točno propisano što čini dodatni sadržaj: otvoreni ili zatvoreni bazen ili teniski teren. Umjesto jednog od navedenih sadržaja mogu se izgraditi četiri sadržaja: dvorana za fitness sa saunom, dječje igralište i bočalište. Umjesto bočališta može se izgraditi mini-golf i sl. Dvorana za fitness mora imati najmanje 8 sprava, površinu od najmanje 50 m² i odgovarajuće prozračivanje. Dječje igralište mora imati najmanje 8 sprava za igru.

Nadalje, novina je ograničenje visine iznosa kredita pa tako najveći iznos kredita za ulaganja u cijeli objekt s pratećim sadržajima po smještajnoj jedinici (sobe, apartmani odnosno kamp parcele) je kako slijedi:

kamp	6.000 EUR
pansion „komfor“	50.000 EUR
hotel (aparthotel) 3 zvjezdice	60.000 EUR
hotel (aparthotel) 4 zvjezdice	70.000 EUR
hotel (aparthotel) 5 zvjezdica	80.000 EUR
hotel i pansion - „Pod stoljetnim krovovima“	100.000 EUR
sobe i apartmani - „Pod stoljetnim krovovima“	80.000 EUR

Prijedlog

Ovo je završno Izvješće o provedbi Programa kreditiranja malog obiteljskog poduzetništva u turizmu „Poticaj za uspjeh“ koji je realiziran u trogodišnjem periodu od 30. rujna 2002. godine do 30. rujna 2005. godine.

*Zbog značajnih pozitivnih učinaka Programa na izgradnju i uređenje novih smještajnih objekata i dobivanje veće kvalitete postojećih, kao i poticanog zapošljavanja poduzetnika u turizmu, te postojanja većeg broja zainteresiranih potencijalnih korisnika kredita **predlaže se s nastavkom programa kreditiranja i uvođenjem manjih izmjena u cilju pojednostavljenja procedure odobravanja kredita** i radi usklađenja s odredbama Zakona o državnim potporama (NN 140/05) i odredbama Uredbe o državnim potporama (NN 121/03).*

Poticajna mjera: **Obrtnici početnici koji otvore obrt za pružanje usluga smještaja ne plaćaju obrtnicu (200,00 kn)**

Informacija o provedbi ove poticajne mjere

Poticajna mjera se provodi putem nadležnog županijskog ureda državne uprave, a temelji se na Rješenju o izmjeni i dopuni rješenja o utvrđivanju cijene obrtnice (Narodne novine br. 140/02, 30/05).

Mjera glasi:

« Plaćanja cijene obrtnice oslobođeni su: - fizičke osobe koje temeljem Programa zapošljavanja, poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva i sprječavanja sive ekonomije u turizmu - «Poticaj za uspjeh» registriraju obrt za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u smještajnim objektima vrste: hoteli, pansioni, aparthoteli ili kampovi, kapaciteta ne većeg od 40 soba ili 20 apartmana ili 100 kamp jedinica».

Podaci o korištenju poticajne mjere

Prema podacima Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva do 1. listopada 2005. oko 200 obrtnika je koristilo ovu poticajnu mjeru.

Prijedlog

*Predlaže se **nastavak primjene** ove mjere.*

Poticajna mjera: **Osoba starija od 50 godina zaposlena u postojećem hotelskom društvu ako otvori obrt ili osnuje d.o.o. za pružanje ugostiteljskih usluga i napusti posao dobiva novčanu potporu u iznosu od 5000 EUR**

Informacija o provedbi ove poticajne mjere

Ova potpora predviđena je kao dodatni poticaj za sve osobe starije od 50 godina koje su na neodređeno zaposleni u hotelskim društvima da dobiju jednokratno iznos od 5.000 EUR ako napuste posao i registriraju obrt za pružanje usluga smještaja u turizmu. Mjera je postala operativna objavom naputka u Narodnim novinama (203/03), kada su utvrđeni uvjeti, korištenje, način, postupak i nadzor provedbe mjere.

Sukladno članku 5. Uredbe o državnim potporama (Narodne novine br.121/03) radi se o potpori male vrijednosti. Potpora je do sada isplaćena za dva novootvorena obrta čiji su vlasnici ispunili sve uvjete.

Prijedlog

*Budući da ova poticajna mjera nije izazvala očekivano zanimanje potencijalnih korisnika **predlaže se njeno ukidanje.***

